

9.7 NORSK VÅRGYTENDE SILD

9.7.1 FISKET I 2014

Tabellen nedenfor viser kvoter og fangst av norsk vårgytende sild for kvoteåret 2014, fordelt på flåtegrupper. I 2014 hadde Norge en totalkvote på 255 277 tonn norsk vårgytende sild. 619 tonn ble overført til Island før fordeling.

Tabell 1 viser fangsten for 2013, 2014 og 2015 som belastes kvoteåret 2014. Med kvoteåret menes fangst som belastes den norske totalkvoten i 2014 slik angitt i reguleringsforskriften. Fisket i 2014 på forskudd av kvoten for 2015 er ikke tatt med i denne tabellen, da dette skal belaste kvoteåret 2015.

Tabell 1: Kvoter i 2014, fangst relatert til kvoteåret 2013, ufisket kvote 2013, samt justering av gruppekvote i 2014

Fartøy- grupper	Kvote 2014 (t)	Utdelt kvote 2014 (t) ¹	Kvoteåret 2014 - Fangst (t) i 2013 og 2014				Ufisket kvote 2014 (kvotefleks inntil 10%)	Justering gruppe- kvote 2015(t) ³
			Fangst i 2013 på kvoten for 2014 ²	Ordinær fangst 2014	Overfiske utover 10% kvotefleks	Sum fangst		
Ringnot	112 613	116 339	5 595	108 289	796	114 680	2 696	-1 037
Trål	19 470	22 019	1 544	20 069	369	21 982	247	-210
Kyst – lukket	119 435	119 435	7 870	109 545	807	118 222	2 208	-995
Kyst – åpen	2 000	2 000		2 856		2 856		
Agn	550	550		423		423		
Forskning- og undervisning	590	590		166		166		
Totalt	254 658	260 933	15 009	241 348	1 972	258 329	5 151	-2 242

Kilde: Norges Sildesalgslag per 11. mai 2015

¹ Utdelt kvote gjennom faktor og kvoteenhet. Kvote justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrunding i forbindelse med fastsettelse av faktor osv.

² Fangst i 2013 på kvoten for 2014 – på fartøynivå

³ Utdelt kvote 2013- (sum fangst + ufisket kvote 2013).

Fiskeridirektoratet kan ikke fastsette endelige kvotefaktorer før fangstdataene er kvalitetssikret, herunder justere kvoter pga kvotefleksibilitetsordningen. Det ble derfor ved årets begynnelse i 2013 bestemt å trekke fra et kvantum på alle gruppekvoteene og fastsette foreløpige faktorer/kvoteenhet for flåten. Siden kvotene i 2013 var små, fisket enkelte fartøy raskt utover sin foreløpige kvote og det ble i samråd med organisasjonene bestemt ikke å korrigere faktorene i 2013, men justere dette på kvotefaktorene for 2014.

En gjennomgang av ringnotgruppen viste at det ble levert ut totalt 3 726 tonn for lite til denne fartøygruppen i 2013. Dette ble lagt til gruppekvoteen i 2014 og faktoren ble deretter satt til 2,79. Tilsvarende viste gjennomgangen at trålgruppen hadde fått levert ut 2 549 tonn for lite på gruppenivå i 2013. Dette ble lagt til gruppekvoteen i 2014 og faktoren ble deretter satt til 1,9.

Som i 2013 ble kystgruppen i 2014 regulert som én gruppe der kvotestigen fra 2013 ble videreført. Det ble i lukket gruppe fastsatt en garantert kvote (uten overregulering) for alle fartøyene uavhengig av hjemmelslengde og største lengde. Det ble videre fastsatt en høyere overregulering gitt i form av maksimalkvoter for fartøy som hadde hjemmelslengde og største lengde under 15 meter. Siden kvoteenheten for 2014 ble satt i begynnelsen av desember 2013 i et fiskeri som fremdeles pågikk, ble kystgruppen ikke korrigert for tilbakeholdt kvantum fra 2013. Denne korreksjonen ble gjort ved fastsettelsen av kvoteenheten for 2015.

På grunn av at Russland i august 2014 innførte handelsrestriksjoner på fisk fra Norge til Russland, bestemte Fiskeriministeren å utvide adgangen til å benytte kvotefleksibilitetsordningen over år på fartøynivå. Dette innebar at norske fartøy kunne ta med seg inntil 20 % av kvoten i 2014 til 2015 for å hjelpe på utfordringene i markedssituasjonen. Dette gjaldt alle fartøy som før hadde adgang til å overføre inntil 10 % av ubenyttet kvantum til neste år. Ifølge Norges Sildesalgslag benyttet 6 ringnotfartøy og 13 kystfartøy seg av denne ordningen.

Åpen gruppe fisket 2 856 tonn i 2014, dvs. 856 tonn over avsetningen på 2 000 tonn sild. I forhold til utdelt kvote overfisket lukket kystgruppe kvoten med 995 tonn (se tabell 1) i 2014.

Tabell 2 gir en oversikt over fangst og førstehåndsverdi av norsk vårgytende sild i 2014 fordelt på de ulike fartøygruppene, uavhengig av kvoteår.

Tabell 2: Fordeling, fangst og verdi i 2014

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Ant. brukte adganger.	Fangst (tonn)	Verdi (1000 kr)
Ringnot	112 613	79	118 338	687 053
Trål	19 470	22	22 281	116 427
Kyst – lukket	119 435	262	118 811	613 996
Kyst – åpen	2 000	62	2 720	13 102
Agn	550	4	556	1 107
Forskning- og undervisning	590	17	526	2 962
Annet (inkl. fritidsfiske)	-	-	-	-
Totalt	254 658	446	263 232	1 434 647

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 5. mai 2015

9.7.2 KVOTESITUASJONEN I 2015

Det har ikke lyktes kyststatene å bli enige om en avtale om forvaltningen av norsk vårgytende sild for 2015. Det ble holdt tre forhandlingrunder høsten 2014 og vinteren 2015 for å bli enig om en ny fordeling av bestanden. Partene har i denne perioden ferdigstilt en ny sonetilhørighetsrapport. Rapporten er datert 1. september 2014 og ble presentert under forhandlingene i oktober s.å. For kvoteåret 2015 ligger det kun en felles forståelse til grunn for en totalkvote på 283 013 tonn. Dette er i tråd med forskernes anbefaling og innebærer en reduksjon på 135 474 tonn (32 %) sammenlignet med totalkvoten i 2014. Norge har for 2015 fastsatt en kvote på 172 638 tonn som tilsvarer vår tradisjonelle andel av totalkvoten på 61 %. Kyststatene er allerede i gang med å forhandle om en avtale for 2016.

ICES har i sin kvoteanbefaling for 2015 påpekt at høsting av bestanden ikke skjer i henhold til avtalt forvaltningsplan. Dette skyldes at kyststatene i 2014 ikke var enige om en

kvotefordeling og at det derav ble fisket ut over den anbefalte totalkvoten. Dette antar Fiskeridirektoratet også vil bli situasjonen i 2015. ICES slår videre fast at bestanden har hatt sviktende rekruttering i flere år. Gytebestanden forventes derfor å avta de kommende årene, selv med et fiske i samsvar med forvaltningsplanen.

Som følge av manglende kyststatsavtale i 2015 er det ikke inngått avtaler som gir andre kyststater adgang til å fiske sild i våre farvann. Russland er likevel gitt adgang til å fiske sin kvote i norsk sone for å unngå fiske på småfisk i russisk sone.

I henhold til bilateral avtale mellom Island og Norge vedrørende adgang til NØS nord for 62°N, fiskerisone rundt Jan Mayen og Islands økonomiske sone (IØS) for 2014 har Norge overført 419 tonn norsk vårgytende sild til Island i 2015. Dette som følge av at Island fisket mindre enn 8 370 tonn sild i NØS nord for 62°N i 2014. Tilsvarende avtale er ikke inngått for fiske i NØS og IØS i 2015.

Det er avsatt 970 tonn til forsknings-, lærlinge- og undervisningsformål og 550 tonn til agn i 2015. Disse kvanta er trukket fra den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene. Norsk kvote i 2015, justert for disse elementene, er da 170 669 tonn. Dette kvantum ble fordelt mellom fartøygruppene i henhold til Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 6/07, samt Fiskebåtredernes Forbund (FF) og Sør-Norges Trålerlag sin avtale om endret fordeling av gruppekvote for makrell og norsk vårgytende sild mellom ringnot- og trålgruppen. Endelig fordeling er vist i tabell 3.

Tabell 3: Fordeling av norsk totalkvote etter eksternt og internt bytte av kvantum.

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)
Ringnotfartøy	70 123	41,08
Trålere	10 669	6,25
Kystfartøy	89 907	52,67
Sum	170 669	100,00
Forsknings-, lærlinge- og undervisningskvote	970	
Agn	550	
Overføring til Island	419	
Totalt	172 638	

Fartøy med ringnottillatelse hadde i 2014 en gruppekvote på 112 613 tonn norsk vårgytende sild. Gruppekvoten i 2015 er blitt redusert med 42 490 tonn sammenlignet med 2014. Fartøy med tillatelse til å fiske norsk vårgytende sild med trål hadde en gruppekvote på 19 470 tonn i 2014. Kvoten for 2015 er redusert med 8 801 tonn sild.

Som følge av at næring har stilt spørsmål ved forskernes beregning av bestandssituasjonen for norsk vårgytende sild, ble det gjennomført et gytetokt i samarbeide mellom næringen og Havforskningsinstituttet i februar 2015. Ifølge Havforskningsinstituttet skal resultatet av dette toktet, sammen med resultatet av larvetoktet og maitoktet, legges frem for en ICES arbeidsgruppe. Denne informasjonen vil være sentral i en stor benchmarkingprosess om sild som skal starte høsten 2015.

9.7.3 RINGNOT-, TRÅL- OG KYSTGRUPPENS FISKE HITTIL I 2015

Kvotefleksibilitetsordningen fra begynnelsen av 2014 er videreført for alle grupper i 2015.

Ved kvotefastsettelsen på fartøynivå for ringnotgruppen er faktoren korrigert for element fra 2013 og 2014, samt overfiske på fartøynivå utover 10 % i samme periode. Øvrige element fra 2014 må korrigeres i kvotefaktoren for 2016.

En gjennomgang av ringnotgruppen viste at det ble levert ut totalt 1 169 tonn for mye til denne fartøygruppen i 2014. Dette er trukket fra gruppeknoten i 2015 og avrundet faktor er deretter satt til 1,65.

Tilsvarende fikk trålgruppen levert ut 210 tonn for mye på gruppenivå i 2014. Dette er trukket fra gruppeknoten i 2015 og avrundet kvotefaktor er deretter satt til 0,91.

I kystgruppen er kvotene fastsatt på tilsvarende måte som i 2014, dvs en garantert kvote (uten overregulering) for alle fartøyene i lukket gruppe uavhengig av hjemmelslengde og største lengde, samt et maksimumkvotetillegg for fartøy som har hjemmelslengde og største lengde under 15 meter. Kvoteenheten ble korrigert for tilbakeholdt kvantum fra 2013.

Med bakgrunn i gjeldende kvoteenheter og summen av kvotefaktorene per 27. mai 2015 er fartøy med hjemmelslengde og faktisk lengde under 15 meter overregulert med ca. 29 %.

Det er for 2015 avsatt 2 000 tonn sild for fartøy som fisker i åpen gruppe med landnot eller garn. Per 11. mai har 21 fartøy fisket totalt 656 tonn norsk vårgytende sild.

Tabell 4 viser norsk kvote, fangst og restkvote relatert til kvoteåret 2015, fordelt på fartøygrupper.

Tabell 4: Norsk kvote, fangst og restkvote fordelt på grupper for kvoteåret 2015

Fartøy-grupper	Kvote 2015 (t)	Utdelt kvote 2015 (t) ¹	Kvoteåret 2015 - Fangst (t) i 2014 og 2015				Restkvote 2015(t)
			Fangst i 2014 på kvoten for 2015 ²	Ordinær fangst 2015	Overfiske utover 10% kvotefleks ³	Sum fangst	
Ringnot	70 123	68 917	5 260	2 528	5	7 793	61 124
Trål	10 669	10 470	1 312	6 180	41	7 533	2 937
Kyst – lukket	87 907	87 907	6 571	46 875	442	53 888	34 019
Kyst – åpen	2 000	2 000		656		656	1 344
Agn	550	550		0		0	550
Forskning, lærling og undervisning	970	970		111		111	859
Totalt	172 219	170 814	13 143	56 350	488	69 981	100 833

Kilde: Norges Sildesalgslag per 11. mai 2015

¹ Utdelt kvote gjennom faktor og kvoteenheter. Kvote justert for overfiske utover kvotefleksibilitet foregående år, samt avrundning i forbindelse med fastsettelse av faktor osv.

² Fangst i 2014 på kvoten for 2015 – på fartøynivå

³ Dette kvantum blir justert på neste års gruppekvote og inngår derfor ikke som et element i restkvoten for 2015.

Per 11. mai 2015 er det fisket totalt 69 981 tonn norsk vårgytende sild av den norske kvoten for 2015. Det ble fisket totalt 13 143 tonn på forskudd i 2014 på 2015 kvoten. Samtidig var det fartøy som ikke utnyttet kvotene sine for 2014, men overførte deler av den til 2015 (se tabell 1).

Når det gjelder utøvelsen av fisket oppfatter fortsatt Fiskeridirektoratet og Kystvakten at fartøyene utviser aktsomhet i fiskeriet og at de tilpasser aktiviteten etter vær og vind. Det generelle inntrykket er også at fartøyene samarbeider godt slik at de til enhver tid har har andre fartøy i nærheten som kan pumpe evt. overflødig fangst. Det er imidlertid observert enkelte unntak, blant kystnotfartøy som har tatt fangster tilsvarende 5-6 ganger lastekapasiteten. Silda dør ned før fartøyet får pumpet fangsten i eget fartøy og over til andre. Dette øker risikoen for at store mengder sild går over flåen og skaper redskapskapsproblemer, og fører til uregistrert neddreping av sild. Vi viser til bestandens forfatning og oppfordrer fortsatt flåten til å utvise stor aktsomhet i utøvelsen av fisket etter norsk vårgytende sild i kommende sesong.

9.7.4 BIFANGST AV SILD I ANDRE FISKERIER

Fiskeridirektøren minner om at adgangen til å ha bifangst av sild ble endret fra og med kvoteåret 2015. Nærmere begrunnelse for dette fremgår av saksdokumentet 25/2014 om regulering av fisket etter makrell i 2015, punkt 3.11, og Fiskeridirektørens oversendelse av forslag til regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2015, datert 3. desember 2014, se punkt 7. Dette innebærer at det fra og med 2015 er det som hovedregelen ikke er tillatt å ha bifangst av sild ved fiske etter andre arter, med mindre bifangsten kan avregnes fartøyets sildekvote, eller fartøyet er uten adgang til å delta i fisket etter sild. Det forventes at det enkelte fartøyet disponerer kvoten og adgangen for kvotefleksibilitet slik at den også dekker eventuell bifangst av sild i fisket etter andre arter. Tilsvarende regel er tatt inn for øvrige fiskerier med adgang til kvotefleksibilitet på fartøynivå.